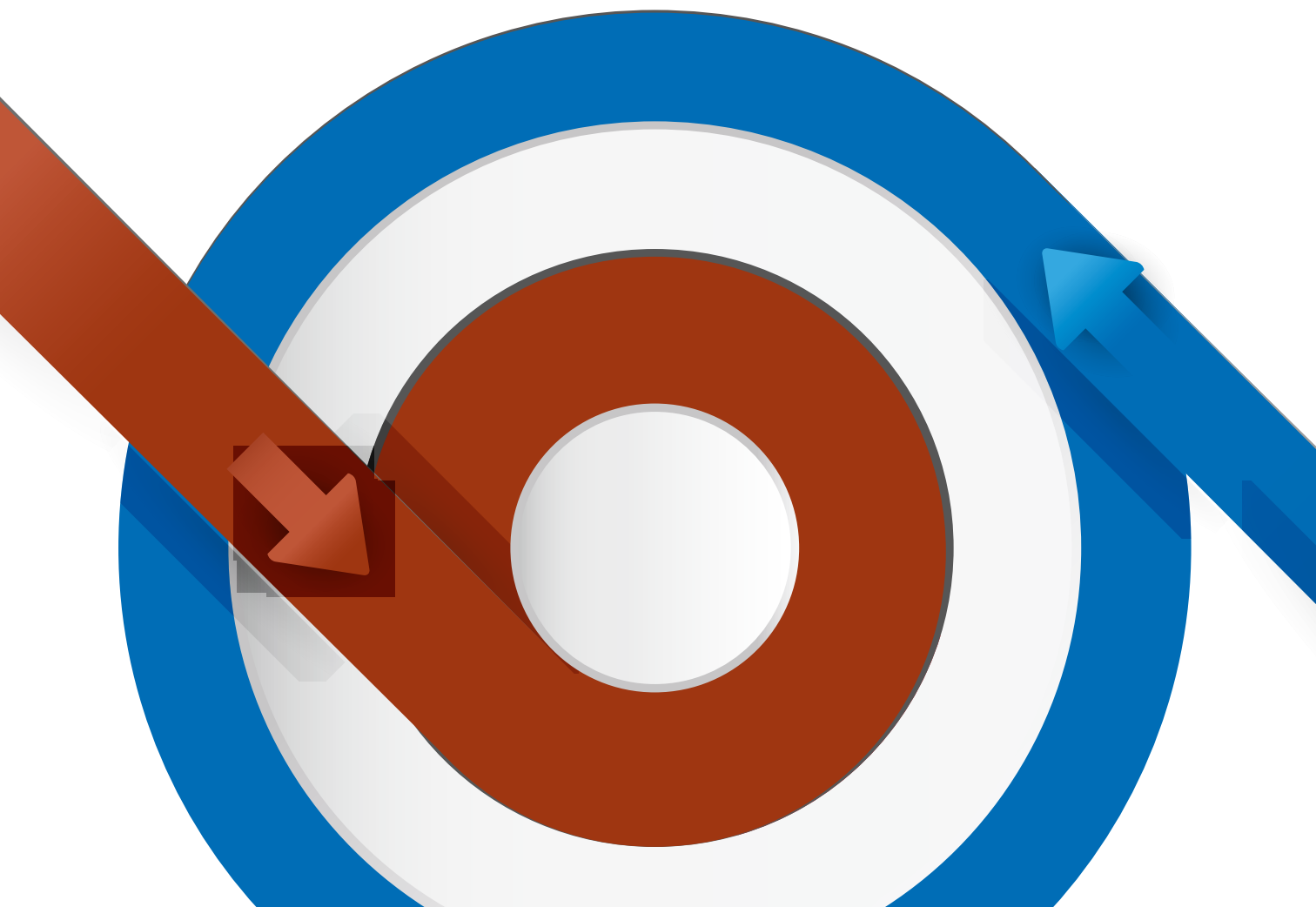

КУРС

**РОЗСЛІДУВАННЯ
КОРУПЦІЙНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ**

Лектори:

Доцент Горох О. П.
gorokh.oleksiy@ukma.edu.ua

Професор Галаган В.І.
galaganvi@ukma.edu.ua

Доцент Удовенко Ж. В.
zhanna.udovenko@ukma.edu.ua

Частина друга (моделювання слідчих/розшукових дій – 10 занять):

модератор - професор Галаган В.І.,
слідчий суддя Вищого антикорупційного суду,
адвокат Горох О.П.,
викладач - доцент Удовенко Ж.В.
викладач - експерт Крикун-Труш А.В.
детектив НАБУ Легін А.В.
прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Список розсилки групи: ac_masters2019@googlegroups.com

Час проведення занять: 18:00-20:50

Місце: 4-100

Форма контролю: залік

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ

Частина перша

№	Тема	Дата	Час проведення	Форма	Аудиторія	Лектор	Зміни до розкладу
1	Поняття та види корупційних правопорушень	14.01.20	18:00-19:20	Лекція	4-100	доц. Горох О. П.	
2	Злочини, що вчиняються шляхом зловживання службовою особою службовим становищем, та службові зловживання	14.01.20	19:30-20:20	Лекція	4-100	доц. Горох О. П.	
3	Корупційні злочини, поєднані з отриманням неправомірної вигоди	14.01.20	20:20-20:50	Лекція	4-100	доц. Горох О. П.	
4	Застосування окремих заходів забезпечення кримінального провадження під час розслідування корупційних злочинів	15.01.20	18:00-19:20	Лекція	4-100	проф. Галаган В.І.	
5.	Основи методики розслідування корупційних злочинів	15.01.20	19:30-20:50	Лекція	4-100	проф. Галаган В.І.	

Частина друга

Кейс-стаді (моделювання слідчих/розшукових дій)

№	Тема	Дата	Час проведення	Форма	Ауд.	Лектор	Зміни до розкладу
1.	Попередня кваліфікація злочинів, підстави внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР). Складання схеми вчинення корупційних правопорушень.	17.01.20	18:00-19:20	Робота в малих групах (40 хв.) Презентація результатів роботи в групах та коментарі тренерів (40 хв.)	4-100	Детективи НАБУ, професор Галаган В.І. доцент Удовенко Ж.В.	
2.	Складання плану розслідування кримінального правопорушення	17.01.20	19:30-20:50	Робота в малих групах (40 хв.) Презентація результатів роботи в групах та коментарі тренерів (40 хв.)	4-100	Детективи НАБУ, професор Галаган В.І. доцент Удовенко Ж.В.	

№	Тема	Дата	Час проведення	Форма	Ауд.	Лектор	Зміни до розкладу
3-4	Складання клопотання про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи (мотивувальна частина). Підготовка до обшуку	22.01.20	18:00-19:20 19:30-20:50	Робота в малих групах. Моделювання судового засідання з розгляду клопотання	4-100	Слідчий суддя, прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, детективи НАБУ, доц. Горох О.П., професор Галаган В.І. доцент Удовенко Ж.В.	
5-6	Обшук	23.01.20	18:00-19:20 19:30-20:50	Моделювання проведення обшуку. Аналіз результатів обшуку приміщення, обшуку особи та її затримання на підставі зробленого відео	4-100	Слідчий суддя, прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, детективи НАБУ, доц. Горох О.П., професор Галаган В.І. доцент Удовенко Ж.В.	
7.	Допит свідка у конфліктній та безконфліктній ситуаціях	29.01.20	18.00-19.20	Моделювання допиту у конфліктній та безконфліктній ситуаціях особи - учасника проведення обшуку (60 хв.) Коментарі тренерів щодо тактичних прийомів підготовки та проведення допиту (20 хв.)	4-100	Детективи НАБУ, прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, доц. Горох О.П., професор Галаган В.І. доцент Удовенко Ж.В.	
8.	Застосування заходів забезпечення кримінального провадження	29.01.20	19:30-20:50	Робота в малих групах (40 хв.) Презентація результатів роботи в групах та коментарі тренерів (40 хв.)	4-100	Детективи НАБУ, прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, доц. Горох О.П., професор Галаган В.І. доцент Удовенко Ж.В.	

№	Тема	Дата	Час проведення	Форма	Ауд.	Лектор	Зміни до розкладу
9.	Складання запиту про міжнародну правову допомогу	31.01.20	18:00-19:20	Робота в малих групах (40 хв.) Презентація результатів роботи в групах та коментарі тренерів (40 хв.)	4-100	Детективи НАБУ, прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, доц. Горох О.П., професор Галаган В.І. доцент Удовенко Ж.В.	
10.	Форми закінчення досудового розслідування корупційних кримінальних правопорушень	31.01.20	19:30-20:50	Робота в малих групах (40 хв.) Презентація результатів роботи в групах та коментарі тренерів (40 хв.)	4-100	Детективи НАБУ, прокурор Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, доц. Горох О.П., професор Галаган В.І. доцент Удовенко Ж.В.	

* Детективи НАБУ приєднуються з 18:20

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ КУРСУ:

Лекції, дискусії та case-study:

Слухачі повинні брати активну участь у дискусіях, а також бути готовими до виконання завдань протягом заняття. У разі внесення змін до вимог курсу про це буде зроблено усне оголошення та повідомлено через список розсилки. Студенти особисто відповідальні про обізнаність щодо цих змін, навіть якщо були відсутні на занятті.

Веб-сайт курсу

Програма, анонси, та навчальні матеріали будуть розміщені на веб-сайті ACREC: <https://acrec.org.ua/>

Список розсилки групи:

Куратори курсу робитимуть оголошення через розсилку ac_masters2019@googlegroups.com. Ви особисто відповідальні за ознайомлення з цими оголошеннями.

Правила листування ел. поштою:

Прохання надсилати електронні листи лише в таких випадках: 1) щодо призначення додаткової індивідуальної консультації; 2) повідомлення про відсутність на занятті та причини; 3) прохання надіслати ще раз анонси, зміни до програми, розкладу чи інші додаткові матеріали курсу.

Питання щодо роз'яснення матеріалів курсу,

процедур занять чи підсумкового контролю просимо вирішувати після занять або під час індивідуальних консультацій.

Отримання додаткових балів

Курс не передбачає можливості будь-яких додаткових форм завдань для отримання додаткових балів, крім тих, що передбачає програма.

Правила поведження на заняттях:

Будь ласка, не запізнюйтеся на пари, під час лекцій вимикайте мобільні телефони. Обговорення та дискусії під час занять повинні бути жвавими та цікавими, але прохання висловлювати Ваші коментарі ввічливо. Будь ласка, виявляйте повагу до чужої точки зору і виражайте Вашу незгоду з аргументами інших коректно.

Етичні правила щодо написання робіт:

Усі студенти повинні особисто працювати над проектом. Співпраця з іншими студентами передбачається в межах виконання спільного проекту. Студенти зобов'язанні робити посилання у роботі на використані джерела; використання публікацій та досліджень без посилань вважається плагіатом. Плагіат є недопустимим та призведе до втрати права отримати кредити за курс.

Оцінювання знань та вмінь студентів.

Шкала оцінювання знань:

Шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	
A	91-100	відмінно	Дуже високий рівень знань із незначними помилками
B	81-90	добре	Дуже добре; більше ніж середній рівень знань, але з деякими помилками
C	71-80	добре	Добре; загалом гарна робота, але є достатня кількість помітних помилок
D	66-70	задовільно	Задовільно; але із значними недоліками
E	60-65	задовільно	Достатньо; досягнуті мінімальні критерії
F	30-59	незадовільно	Незадовільно; потрібна деяка додаткова робота
F	0-29	незадовільно	Неприйнятно; потрібна значна додаткова робота

ПЛАН КУРСУ

**«Розслідування корупційних
правопорушень»**

ТЕМА 1.

ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.

План

- ▶ Поняття та ознаки корупційних правопорушень.
- ▶ Види корупційних правопорушень.
- ▶ Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією.
- ▶ Кримінальні правопорушення, пов'язані з корупцією.

Лектор:

доц. Горох О. П.

Рекомендована література

- ▶ Андрушко П.П. Реформа українського антикорупційного законодавства у світлі міжнародно-правових зобов'язань України. – К. : Атіка, 2012. – 332 с.
- ▶ Куц В. Поняття корупційних злочинів та їх види / В. Куц, Я. Триньова // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2012. – № 4. – С. 33.
- ▶ Савченко А. Актуальні питання кримінальної відповідальності за корупційні злочини / А. Савченко // Право України. – № 12. – 2015. – С. 58–68.
- ▶ Тютюгін В. І. Поняття та ознаки корупційних злочинів / В. І. Тютюгін, К. С. Косінова // Вісник Асоціації кримінального права України. – 2015. – № 1(4). – С. 391–392.

Рекомендовані джерела Законодавчі акти

- ▶ Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>. г Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
- ▶ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
- ▶ Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року № 8073-X [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
- ▶ Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) : прийнята 27 січня 1999 року у Страсбурзі; ратифікована Україною 18 жовтня 2006 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_101/print1433920238957200.
- ▶ Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/page>.
- ▶ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції : Закон України від 12 лютого 2015 року № 198-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/198-19/paran27#n27>.

ТЕМА 2.

ЗЛОЧИНИ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ШЛЯХОМ ЗЛОВЖИВАННЯ СЛУЖБОВОЮ ОСОБОЮ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ, ТА СЛУЖБОВІ ЗЛОВЖИВАННЯ

План

- ▶ Корупційні злочини, що вчиняються шляхом зловживання службовою особою службовим становищем (статті 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410 КК України).
- ▶ Службові зловживання (статті 364, 364-1, 365-2, 369-2 КК України).
- ▶ Обставини, що обтяжують відповідальність за злочини, які вчиняються шляхом зловживання службовою особою службовим становищем, та службові зловживання.
- ▶ Розмежування злочинів, що вчиняються шляхом зловживання службовою особою службовим становищем, та службових зловживань.

Лектор:

доц. Горох О. П.

.....

.....

.....

Рекомендовані джерела Законодавчі акти

- 👁 Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
- 👁 Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
- 👁 Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/page>.

Практика Верховного Суду України

- 👁 Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про злочини проти власності» від 6 листопада 2009 року № 10.
- 👁 Практика розгляду судами справ про злочини проти власності.
- 👁 Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами» від 26 квітня 2002 р. № 3.
- 👁 Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів» від 26 квітня 2002 року № 4.
- 👁 Практика розгляду судами справ про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.
- 👁 Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 14 листопада 2013 року у справі № 5-39к13 (рішення про правильну кваліфікацію заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем).
- 👁 Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 14 листопада 2013 року у справі № 5-30к13 (рішення про правильну кваліфікацію заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем в аспекті розмежування його з шахрайством).

- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 7 лютого 2013 року у справі № 5-27к12 (рішення про неправильну кваліфікацію дій як заволодіння чужим майна шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем в аспекті розмежування його із зловживанням службовим становищем).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 23 січня 2014 року у справі № 5-48к13 (рішення про правильну кваліфікацію заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем – в аспекті розмежування його із зловживанням службовою особою своїм службовим становищем, вчиненим в інтересах третіх осіб, із заподіянням істотної шкоди або тяжких наслідків юридичній особі.)
- 👁️ Судова практика розгляду справ про корупційні правопорушення.
- 👁️ Судова практика розгляду кримінальних справ про службові злочини з ознаками корупційних діянь (статті 364, 365 та 368 Кримінального кодексу України), а також справ про адміністративну відповідальність за порушення вимог Закону від 5 жовтня 1995 р. «Про боротьбу з корупцією».
- 👁️ Практика розгляду кримінальних справ про злочини, склад яких передбачено ст. 366 Кримінального кодексу України (службове підроблення).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 27 жовтня 2016 року у справі № 5-99к16 (рішення щодо визначення наслідків у вигляді істотної шкоди або тяжких наслідків, передбачених статтями 364, 364-1, 365, 365-2, 367 КК).
- 👁️ Постанова Верховного Суду України від 12 грудня 2011 року у справі № 5-26к11 (рішення про правильне визнання працівника органів прокуратури суб'єктом злочину, передбаченого ст. 364 КК).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 1 березня 2012 року у справі № 5-2к12 (рішення про правильну кваліфікацію дій хабарника, який в інтересах хабародавця виконує певні незаконні дії, що самі по собі є злочинними, за сукупністю злочинів, передбачених статтями 368, 364 КК).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 18 жовтня 2012 року у справі № 5-19к12 (рішення про правильну кваліфікацію дій хабарника, який в інтересах хабародавця виконує певні незаконні дії, що самі по собі є злочинними, за сукупністю злочинів, передбачених статтями 368, 364 КК).
- 👁️ Постанова Верховного Суду України від 14 квітня 2014 року у справі № 5-7к14 (рішення про неправильний висновок суду щодо наявності в діях особи складу перевищення влади або службових повноважень).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 25 квітня 2013 року у справі № 5-10к13 (рішення про правильне визначення судом критеріїв (ознак) визнання офіційними окремих документів, а також способів підроблення, які пов'язані зі зловживанням довірою іншої службової особи).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 9 липня 2015 року у справі № 5-50к15 (рішення про правильне встановлення судом ознак офіційного документа як предмета злочину, передбаченого ст. 366 КК).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 30 травня 2013 року у справі № 5-17к13 (рішення щодо правильності визнання суб'єктом злочину, передбаченого ст. 366 КК України, службової особи юридичної особи приватного права).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 17 жовтня 2013 року у справі № 5-27к13 (рішення про неправильну кваліфікацію дій як службового підроблення, що спричинило тяжкі наслідки, яке було засобом зловживання повноваженнями службової особи, що спричинило тяжкі наслідки).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 22 січня 2015 року у справі № 5-37к14 (рішення про неправильну кваліфікацію дій як службового підроблення, що спричинило тяжкі наслідки, яке було засобом зловживання службовою особою владою і службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки).

Рекомендована література

- 👁️ Гук О.М. Проблемные вопросы уголовной ответственности за злоупотребление властью или служебным положением : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / О. М. Гук. – К., 1988. – 24 с.
- 👁️ Диденко В.П. Квалификация хищений государственного и общественного имущества путем присвоения, растраты или злоупотребления служебным положением: учеб. Пособие / В. П. Диденко. – К.: Украинская академия внутренних дел, 1992. – 80 с.
- 👁️ Задоя К.П. Кримінальна відповідальність за перевищення влади або службових повноважень (ст. 365 КК України) : дис. ... канд. юрид. наук. – К., 2009. – 231 с.

- 👁️ Коваленко В.П. Кримінальна відповідальність за зловживання владою або службовим становищем, вчинене працівником правоохоронного органу : автореф. дис. канд. юрид. наук / В. П. Коваленко. – Львів, 2009. – 18 с.
- 👁️ Максимович Р.Л. Поняття службової особи у кримінальному праві України : монографія / Р. Л. Максимович. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2008. – 304 с.
- 👁️ Максимович Р.Л. Коментар Закону України «Про засади запобігання та протидії корупції» / Р. Л. Максимович. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. – 280 с.
- 👁️ Мельник М.І. Корупція: сутність, поняття, заходи протидії. Монографія / М. І. Мельник. – К. : Атіка, 2001. – 304 с.
- 👁️ Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально- правова характеристика) : навч. посіб. / А. В. Савченко – К. : Центр учбової літератури, 2016.– 168 с.
- 👁️ Слуцька Т.І. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у сфері службової діяльності: навч. посіб. / Т. І. Слуцька – К. : КНТ, 2007. – 168 с.
- 👁️ Судова практика в справах про злочини в сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: окремі тенденції, проблеми та перспективи вдосконалення / К. П. Задоя, М. О. Захаренко, К.І. Киливник та ін.; наук. ред. К. П. Задоя. – К. : Аграр Медіа Груп, 2014. – 136 с.
- 👁️ Тютюгін В. І. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: навч.-практ. посіб. / В. І. Тютюгін, Ю. В. Гродецький, С. В. Гізимчук; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна. – Х. : Право, 2014. - 232 с.
- 👁️ Юрченко О. М. Загальні засади кваліфікації злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг : наук.-практ. посіб. / О. М. Юрченко, О. Ф. Бантишев, С. А. Кузьмін. – К. : ПАЛИВОДА А. В. – 60 с.
- 👁️ Шиманський Ф.В. Злочини у сфері службової діяльності (кримінально-правовий аналіз): навч. посібн. / Ф. В. Шиманський. – Одеса : Юридична література, 2006.– 272 с.
- 👁️ Хашев В.Г. Кримінальна відповідальність за зловживання владою або службовим становищем : дис.... канд. юрид. наук / В. Г. Хашев. – Запоріжжя, 2007. – 259 с.

ТЕМА 3.

КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ, ПОЄДНАНІ З ОТРИМАННЯМ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ

План

- ▶ Поняття неправомірної вигоди.
- ▶ Відповідальність за надання неправомірної вигоди (частини 1 статей 354, 368-3, 368-4, 369 КК України).
- ▶ Відповідальність за одержання неправомірної вигоди (частини 3 статей 354, 368-3, 368-4 КК України).
- ▶ Обставини, що обтяжують відповідальність за корупційні злочини, поєднані з отриманням неправомірної вигоди.
- ▶ Застосування заохочувальних норм за корупційні злочини, поєднані з отриманням неправомірної вигоди.

Лектор:

доц. Горох О. П.

Рекомендовані джерела Законодавчі акти

- ▶ Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
- ▶ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
- ▶ Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1698-18/page>.
- ▶ Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про хабарництво» від 26 квітня 2002 р. № 5.
- ▶ Судова практика розгляду справ про корупційні правопорушення.
- ▶ Судова практика розгляду кримінальних справ про службові злочини з ознаками корупційних діянь (статті 364, 365 та 368 Кримінального кодексу України), а також справ про адміністративну відповідальність за порушення вимог Закону від 5 жовтня 1995 р. «Про боротьбу з корупцією».
- ▶ Практика розгляду судами кримінальних справ про злочини, склад яких передбачено ст. 368 Кримінального кодексу України (одержання хабара).
- ▶ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 1 березня 2012 року у справі № 5-2кц12 (рішення про правильну кваліфікацію дій хабарника, який в інтересах хабародавця виконує певні незаконні дії, що самі по собі є злочинними, за сукупністю злочинів, передбачених статтями 368, 364 КК).
- ▶ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 18 жовтня 2012 року у справі № 5-19кц12 (рішення про правильну кваліфікацію дій хабарника, який в інтересах хабародавця виконує певні незаконні дії, що самі по собі є злочинними, за сукупністю злочинів, передбачених статтями 368, 364 КК).
- ▶ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 17 травня 2012 року у справі № 5-11кц12 (рішення про правильний висновок суду щодо визнання суб'єктом злочину, передбаченого ст. 368 КК, старшого контролера- ревізора).
- ▶ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 5 вересня 2013 року у справі № 5-28кц13 (рішення про правильний висновок суду щодо визнання суб'єктом злочину, передбаченого ст. 368 КК, начальника юридичного відділу апарату районної державної адміністрації, а також правильного розуміння відмінностей між одержанням хабара та заволодінням чужим майном у шахрайський спосіб).
- ▶ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 8 жовтня 2015 року у справі № 5-109кц15 (рішення про неправильний висновок суду щодо визнання суб'єктом злочину, передбаченого ст. 368 КК, головного спеціаліста з юридичного та кадрового забезпечення відділу Держкомзему у м. Яремче).

Практика Верховного Суду України

- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 19 травня 2016 року у справі № 5-72кк15(16) (рішення про правильний висновок суду щодо визнання суб'єктом злочину, передбаченого ст. 368 КК, інспектора відділу організації державного нагляду та управління охороною праці територіального управління Держгірпромнагляду).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 25 квітня 2013 року у справі № 5-5к13 (рішення про правильний висновок суду щодо визнання суб'єктом злочину, передбаченого ст. 368 КК, голови апеляційного адміністративного суду, який за своїм службовим становищем може впливати на прийняття рішень судовими інстанціями, що ухвалювалися колегіально під час розгляду адміністративних справ).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 13 листопада 2014 року у справі № 5-20кк14 (рішення про правильний висновок суду щодо визнання суб'єктом злочину, передбаченого ст. 368 КК, голови міської ради, який, використовуючи своє службове становище, може впливати на вирішення питання про передачу іншій особі у власність нежитлового приміщення, що утримується на балансі міської ради).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 4 жовтня 2012 року у справі № 5-14кк12 (рішення про неправильне застосування судом кваліфікуючої ознаки «вимагання хабара» у випадках, коли той, хто дає хабар, усвідомлює, що у такий спосіб незаконно уникне кримінальної відповідальності за вчинений злочин).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 26 червня 2014 року у справі № 5-19кк14 (рішення про правильне застосування судом кваліфікуючої ознаки «вимагання хабара» у випадках, коли той, хто дає хабар судді, усвідомлює, що у такий спосіб прагне захистити свої законні права та інтереси).
- 👁️ Постанова Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 7 листопада 2013 року у справі № 5-29кк13 (рішення про неправильну кваліфікацію дій як незаконного збагачення в аспекті розмежування його з одержанням службовою особою неправомірної вигоди)
- 👁️ Ухвала Судової палати у кримінальних справах Верховного Суду України від 9 квітня 2015 року у справі № 5-5к15 (рішення про правильну кваліфікацію дій як одержання службовою особою неправомірної вигоди в аспекті розмежування його з незаконним збагаченням).

Рекомендована література

- 👁️ Бантишев О.Ф. Хабарництво: Кваліфікація та документування: практич. посіб. / О. Ф. Бантишев, С. А. Кузьмін. – К. : Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2009. – 120 с.
- 👁️ Бабіков О. П. Підходи до визначення змісту комерційного підкупу (підкупу у приватному секторі) за законодавством країн-членів Європейського Союзу / О. П. Бабіков // Вісник Асоціації кримінального права України. – 2015. – № 2(5). – С. 290-299.
- 👁️ Бурдін В.М. Пропозиція хабара: диференціація кримінальної відповідальності чи криміналізація наміру / В. М. Бурдін // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2011. – № 4. – С. 234-251.
- 👁️ Грудзур О.М. Кримінально-правова характеристика провокації хабара : дис.... канд. юрид. наук / О. М. Грудзур. – К., 2011. – 229 с.
- 👁️ Мельник М.І. Хабарництво: загальна характеристика, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства / М. І. Мельник.. – К. : Парламентське видавництво, 2000. – 256 с.
- 👁️ Михайленко Д.Г. Підстави кримінальної відповідальності за хабарництво (давання та одержання хабара) : дис.... канд. юрид. наук Д. Г. Михайленко. – Одеса, 2009. – 264 с.

- ☉ Савченко А.В. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України / А. В. Савченко, О. В. Кришевич; за заг. ред. В.І. Шакуна. – К.: Алерта, 2012. – 160 с.
- ☉ Савченко А. В. Коруptionні злочини (кримінально- правова характеристика) : навч. посіб. / А. В. Савченко. – К. : Центр учбової літератури, 2016.– 168 с.
- ☉ Слуцька Т.І. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у сфері службової діяльності: навч. посібн. / Т. І. Слуцька. – К.: КНТ, 2007. – 168 с.
- ☉ Судова практика в справах про злочини в сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: окремі тенденції, проблеми та перспективи вдосконалення / К. П. Задоя, М. О. Захаренко, К. І. Киливник та ін.; наук. ред. К. П. Задоя. – К. : Аграр Медіа Груп, 2014. – 136 с.
- ☉ Тютюгін В. І. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг : навч.-практ. посіб. / В. І. Тютюгін, Ю. В. Гродецький, С. В. Гзімчук ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна. – Х. : Право, 2014. - 232 с.
- ☉ Особливості розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою : метод. рек. / [Чернявський С. С., Вакуленко О.Ф., Толочко О. М. та ін.]. – К. : Нац. акад. внутр. справ, 2014. – 92 с.
- ☉ Розслідування злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг : метод. рек. / В. І. Фаринник, О. Ю. Татаров, А. В. Савченко, С. С. Чернявський та ін.]. – К., 2012. – 184 с.
- ☉ Хавронюк М.І. Науково-практичний коментар до Закону України «Про засади запобігання і протидії корупції» / М. І. Хавронюк. – К.: Атіка, 2011. – 424 с.
- ☉ Юрченко О. М. Загальні засади кваліфікації злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг : наук.-практ. посіб. / О. М. Юрченко, О. Ф. Бантишев, С. А. Кузьмін. – К. : ПАЛИВОДА А. В. – 60 с.
- ☉ Шиманський Ф.В. Злочини у сфері службової діяльності (кримінально-правовий аналіз): навч. посібн. / Ф. В. Шиманський. – Одеса : Юридична література, 2006.– 272 с.
- ☉ Настільна книга детектива, прокурора, судді. Коментар антикорупційного законодавства / за ред. М.І. Хавронюка. – К. : ВД Дакор, 2017. – 522 с.

ТЕМА 4.

ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ

План

- 👁 Загальна характеристика заходів забезпечення кримінального провадження.
- 👁 Заходи, спрямовані на забезпечення участі підозрюваного в КП та виконання ним своїх обов'язків.
- 👁 Заходи, проведення яких забезпечує отримання доказів.
- 👁 Заходи, спрямовані на забезпечення цивільного позову та можливої конфіскації майна.

Лектор:

д.ю.н., професор Галаган Володимир Іванович.

Рекомендована література

- 👁 Азаров Ю.І. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні за рахунок держави / Ю.І. Азаров, Д.П. Письменний, О.Ю. Хабло // Юридична наука. – 2014. – № 5.
- 👁 Аленін Ю. Цивільний позов у кримінальному провадженні: особливості доказування та вирішення / Ю. Аленін, В. Пожар // Право України. – 2014. – № 10.
- 👁 Відшкодування потерпілим від насильницьких злочинів: європейські стандарти і зарубіжне законодавство / О.А. Банчук, І.О. Дмитрієва, Б.В. Малишев, З.М. Саїдова; за заг. редакцією О. А. Банчука. – К. : Москаленко О.М., 2015.
- 👁 Гловюк І. Окремі аспекти доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею / І. Гловюк // Право України. – 2014. – № 10.
- 👁 Грошевий Ю. Проблемні питання застосування КПК України при обранні запобіжних заходів у кримінальному провадженні / Ю. Грошевий, О. Шило // Право України. – 2013. – № 11.
- 👁 Дунаєва А. В. Заходи забезпечення кримінального провадження, що застосовуються під час встановлення місцезнаходження підозрюваного, який ухиляється від органів досудового розслідування / А. В. Дунаєва // Митна справа. – 2013. – № 1. – Ч. 2. – Кн. 1.
- 👁 Завада С. Правовий статус особи, яка може бути відсторонена від посади у кримінальному провадженні / С. Завада // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 4.
- 👁 Ільєва Т. Відсторонення підозрюваного від посади за рішенням слідчого судді / Т. Ільєва // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 8.
- 👁 Моргун Н. С. Тимчасове вилучення майна як захід забезпечення кримінального провадження, що обмежує право власності / Н. С. Моргун // Митна справа. – 2014. – № 3(93). – Ч. 2.
- 👁 Москалюк Ю. Д. Підстави і процесуальний порядок застосування домашнього арешту як запобіжного заходу в Україні / Ю. Д. Москалюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2014. – Вип. 5. – Т. 3.
- 👁 Нор В. Інститут відшкодування (компенсації) шкоди у кримінальному провадженні за чинним КПК України: здобутки і резерви для вдосконалення / В. Нор // Право України. – 2013. – № 11.
- 👁 Руденко А. Е. Накладення арешту на майно для забезпечення цивільного позову / А. Е. Руденко // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. – Вип. 3. – Т. 1.
- 👁 Смоков С. Тимчасове вилучення та арешт майна: доказ чи захід забезпечення кримінального провадження / С. Смоков, Д. Лісніченко // Право України. – 2015. – № 5.
- 👁 Толокольніков С. В. Право юридичної особи на відшкодування немайнової шкоди в кримінальному судочинстві за КПК України 2012 року / С. В. Толокольніков // Часопис Академії адвокатури України. – 2012. – № 4.
- 👁 Фаринник В. І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження: теорія та практика : монографія / В. І. Фаринник. – К. : Алерта, 2017.

ТЕМА 5.

ОСНОВИ МЕТОДИКИ РОЗСЛІДУВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ ЗЛОЧИНІВ

План

- ▶ Визначення криміналістичної характеристики корупційних злочинів.
- ▶ Особливості початкового етапу розслідування корупційних злочинів.
- ▶ Проведення окремих слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій, спрямованих на збирання доказів.
- ▶ Використання спеціальних знань під час розслідування корупційних злочинів.

Лектор:

д.ю.н., професор Галаган Володимир Іванович.

Рекомендована література

- ▶ Алексєєв О.О. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посібн. / О.О. Алексєєв, В.К. Весельський, В.В. Пясковський. – К.: Центр учбової літератури, 2014.
- ▶ Журавель В. А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: монографія / В. А. Журавель. – Харків: Апостіль, 2012.
- ▶ Експертно-криміналістичне забезпечення розкриття та розслідування злочинів: практика, досвід, проблеми / ДНДЕКЦ МВС України; за ред. О. А. Федотова. – Київ, 2014.
- ▶ Кимлик Н. В. Розслідування злочинів, пов'язаних із корупцією / Н. В. Кимлик, Р. В. Кимлик / Міжнародний юридичний вісник. – 2014. – Вип. 1.
- ▶ Корж В. П. Розслідування окремих видів злочинів: навч.-метод. посібн. / В. П. Корж. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012.
- ▶ Розслідування злочинів у сфері господарської діяльності: окремі криміналістичні методики: монографія / кол. авторів: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. – Харків: Право, 2006.
- ▶ Степанюк Р. Л. Основи комплексної методики розслідування службових злочинів корупційної спрямованості, вчинених у бюджетній сфері України / Р. Л. Степанюк // Форум права. – 2012. – № 2.
- ▶ Тіщенко В. В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: монографія / В. В. Тіщенко. – Одеса: Фенікс, 2007.
- ▶ Шевчук В. М. Тактичні операції у криміналістиці: теоретичні засади формування та практика реалізації: монографія / В. М. Шевчук. – Харків: Апостіль, 2013.
- ▶ Щур Б. В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик: монографія / Б. В. Щур. – Харків: Харків юридичний, 2010.

КЕЙС-СТАДІ

**«Моделювання проведення
слідчих/розшукових дій»**

ДРУГА ЧАСТИНА КУРСУ

ПОПЕРЕДНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ ЗЛОЧИНІВ, ПІДСТАВИ ВНЕСЕННЯ ВІДОМОСТЕЙ ДО ЄДИНОГО РЕЄСТРУ ДОСУДОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ (ЄРДР)

ЗАНЯТТЯ 1. СКЛАДАННЯ СХЕМИ ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Опис

Студенти діляться на групи по 8-10 осіб (три/чотири групи). Кожній групі пропонується проаналізувати інформацію, отриману з відкритих реєстрів та інших джерел, на предмет наявності ознак корупційних кримінальних правопорушень. Після обговорення та дискусії учасники мають презентувати свої рішення щодо внесення відомостей до ЄРДР із визначенням первинної кваліфікації.

Для зручності презентації обґрунтування прийнятого рішення групи мають подати інформацію у вигляді схеми. Презентація результатів роботи в групах.

Коментарі тренерів. Кожна з груп презентує рішення щодо внесення/невнесення відомостей до ЄРДР, первинну кваліфікацію та схему вчинення корупційного кримінального правопорушення (на кожну групу – до 10 хв.).

ЗАНЯТТЯ 2. СКЛАДАННЯ ПЛАНУ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ

Опис

З урахуванням попередньої інформації, отриманої з відкритих та закритих джерел, а також інформації, здобутої на початковому етапі досудового розслідування, скласти план його проведення. Презентація результатів роботи в групах. Коментарі тренерів (на кожну групу – до 7 хв.).

СКЛАДАННЯ КЛОПОТАННЯ ПРО ДОЗВІЛ НА ОБШУК ЖИТЛА ЧИ ІНШОГО ВОЛОДІННЯ ОСОБИ (МОТИВУВАЛЬНА ЧАСТИНА)

ЗАНЯТТЯ 3-4. ПІДГОТОВКА ДО ОБШУКУ

Опис

Кожній групі пропонується підготувати клопотання до слідчого судді про дозвіл на обшук, під час якого планується відшукати та вилучити речі й документи відповідно до запропонованої фабули. Результатом групової роботи має бути складене відповідне клопотання до слідчого судді (мотивувальна частина). Моделювання судового засідання: розгляд слідчим суддею клопотання про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи. Під час судового засідання група презентує обґрунтування клопотання до слідчого судді про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи. Результатом судового засідання має стати прийнята слідчим суддею ухвала про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи. Після змодельованого судового засідання клопотання оцінюють та аналізують тренери (панельна дискусія).

ЗАНЯТТЯ 5-6. ОБШУК

Опис

Студентам пропонується на виконання ухвали слідчого судді про дозвіл на обшук житла чи іншого володіння особи провести обшук, під час якого будуть створені умови та підстави для особистого обшуку та затримання особи.

На підставі зібраних фактичних даних під час проведення обшуку студенти мають:

- 👁️ забезпечити дотримання прав і законних інтересів учасників процесуальної дії;
- 👁️ забезпечити дотримання адвокатського імунітету;
- 👁️ провести особистий обшук;
- 👁️ здійснити затримання особи на підставі п.3 ч.1 ст.208 КПК України;
- 👁️ вилучити речі та документи, що мають значення у кримінальному провадженні;
- 👁️ скласти протокол обшуку, у якому відобразити його хід та результати.

Проведення цієї процесуальної дії фіксується за допомогою відеозапису. Відповідно, аналіз результатів обшуку та затримання особи в ході обшуку здійснюється на підставі зробленого відео. Результатом обговорення має стати аналіз отриманих під час обшуку доказів на предмет їхньої належності та допустимості. Складання клопотання про арешт майна, вилученого під час проведення обшуку, та іншого майна.

ЗАНЯТТЯ 7. **ДОПИТ СВИДКА У КОНФЛІКТНІЙ ТА БЕЗКОНФЛІКТНІЙ СИТУАЦІЯХ**

Опис

Імітація конфліктного та безконфліктного допиту особи – учасника проведення обшуку. Коментарі тренерів щодо підготовки, тактичних прийомів проведення допиту та одержаних результатів.

ЗАНЯТТЯ 8. **ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ**

Опис

Слухачі в групах на підставі зібраних фактичних даних у межах змодельованого кримінального провадження визначають перелік доцільних заходів забезпечення кримінального провадження. Після цього кожна група одержує завдання скласти клопотання:

- 1) група 1 – про відсторонення від посади;
- 2) група 2 – про тимчасовий доступ до речей та документів;
- 3) групи 3, 4 – про застосування запобіжного заходу.

Результатом групової роботи має бути складене відповідне клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Презентація результатів роботи в групах. Коментарі тренерів.

ЗАНЯТТЯ 9. СКЛАДАННЯ ЗАПИТУ ПРО МІЖНАРОДНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

Опис

Слухачі в групах на підставі зібраних фактичних даних у межах змодельованого кримінального провадження визначають:

- 👁️ інформацію, яку можна отримати шляхом здійснення міжнародного співробітництва;
- 👁️ запитувану сторону для звернення до неї із запитом;
- 👁️ необхідну для отримання такої інформації запитувану процесуальну дію з урахуванням особливостей її проведення.

Після цього кожній групі дається завдання скласти запит про міжнародну правову допомогу для проведення процесуальних дій з урахуванням зібраних на цей час доказів. Такими діями можуть бути допити свідків, накладення арешту на майно, тимчасовий доступ до речей і документів (зокрема доступ до банківської таємниці).

ЗАНЯТТЯ 10. ФОРМИ ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ КОРУПЦІЙНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВOPOPУШЕНЬ

Опис

Кожній групі пропонується визначити конкретну форму закінчення досудового розслідування та підготувати відповідний документ – обвинувальний акт, угоду чи постанову про закриття кримінального провадження.

ЛЕКТОРИ КУРСУ

Галаган

Володимир Іванович –

Професор Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор юридичних наук, спеціалізація – кримінальний процес, криміналістика. Автор більш ніж 100 наукових статей і 9 монографій, у тому числі у співавторстві. Серед них монографія у співавторстві «Встановлення процесуального статусу окремих осіб, які беруть участь у досудовому провадженні» (2012), навчальний посібник у співавторстві «Кримінальний процес України» (2012), монографія у співавторстві «Процесуальний порядок і тактика отримання зразків для експертизи у кримінальному провадженні України» (2015), монографія у співавторстві «Дотримання прав учасників кримінального провадження під час проведення освідування» (2015). Спеціалізується на питаннях досудового розслідування, особливостях початку кримінального провадження та вилучення матеріальних джерел інформації під час проведення обшуку, огляду, тимчасового доступу до документів та подальшого вирішення питання про їх використання як джерел доказів.

Контактна інформація: galaganvi@ukma.edu.ua

Горох

Олексій Петрович –

Адвокат (2007), доцент кафедри кримінального та кримінального процесуального права факультету правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктор юридичних наук, спеціалізація – кримінальне право. Автор більш ніж 145 наукових публікацій. Серед них науково-практичні видання: «Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування: монографія», «Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України», «Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України», «Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України», "Правові висновки Верховного Суду України щодо застосування норм кримінального права (2011-2017 роки).

Контактна інформація: gorokh.oleksiy@ukma.edu.ua

Удовенко

Жанна Володимирівна –

Доцент кафедри кримінального та кримінального процесуального права факультету правничих наук НаУКМА, кандидат юридичних наук, доцент. З липня 1994 року по січень 2019 року проходила службу в органах внутрішніх справ України, а згодом – в Національній поліції України. У жовтні 2004 року захистила кандидатську дисертацію на тему: «Криміналістичне забезпечення процесу доказування на досудовому слідстві». З червня 2003 року працювала на посаді викладача, старшого викладача, доцента, професора в навчально-науковому інституті підготовки слідчих і криміналістів Національної академії внутрішніх справ. Брала участь у підготовці детективів НАБУ. Викладає курси «Криміналістика», «Кримінальний процес», «Доказування на досудовому розслідуванні» та ін. Жанна Володимирівна є автором та співавтором понад 150 публікацій, зокрема 25 наукових статей, 7 навчальних посібників з грифом МОН України.

Контактна інформація: zhanna.udovenko@ukma.edu.ua

Крикун-Труш

Артем Вікторович –

Адвокат, юрист міжнародної юридичної компанії DLA Piper з офісами у 40 країнах світу, експерт Національної асоціації адвокатів України. Спеціалізується на кримінальному праві та захисті бізнесу, корпоративних розслідуваннях (у тому числі транскордонних) та комплаєнсі. Артем колишній старший детектив Національного антикорупційного бюро України, визнаний Reformer of the Week за версією видання KyivPost. Є постійним експертним партнером ACREC з 2017 року.

Контактна інформація: artem.krykuntrush@gmail.com

Легін Андрій Валерійович –

Детектив Національного Антикорупційного Бюро України, аспірант кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національної академії внутрішніх справ. Андрій Валерійович має 4-річний стаж викладання курсу, зокрема з 2016 р. входить до авторського колективу розробників курсу, а також бере участь у викладанні навчальної дисципліни.

ACREC.ORG.UA

Київ, 2020